

СТРАТЕГІЇ ВІДТВОРЕННЯ МОВЛЕННЄВИХ АНОМАЛІЙ В АНГЛО-УКРАЇНСЬКОМУ ХУДОЖНЬОМУ ПЕРЕКЛАДІ

*І. Є. Фролова, докт. філол. наук,
А. О. Статівка, М. О. Тищенко (Харків)*

Дослідження присвячено аналізу відтворення мовленнєвих аномалій в англо-українському перекладі художніх літературних творів. Мовленнєві аномалії завдяки своєму жанрово-стилістичному потенціалу та комунікативно-функціональному навантаженню, визнані унікальним та надзвичайно цікавим феноменом, який дедалі частіше потрапляє у фокус уваги багатьох перекладознавців. Через відсутність у цільовій мові прямих рекурентних відповідників, мовленнєві аномалії справедливо підпадають під категорію перекладацьких труднощів. У ході дослідження встановлено, що при перекладі різноманітних мовленнєвих аномалій наявні дві протилежні стратегії. Стратегія нейтралізації, що є наближеною до стратегії одомашнення, характеризується повним вилученням мовленнєвих аномалій у перекладі і використанням замість них недеформованих відповідників. Таку стратегію можна назвати «зрадою» автора, оскільки його інтенції повністю руйнуються, що призводить до деформації образів персонажів художніх творів. Стратегія увиразнення, яка передбачає використання засобів як стратегії одомашнення, так і стратегії очуження водночас, полягає у використанні як компенсаційних замінів (просторічних одиниць), так і паралельних засобів. Ця стратегія сприяє збереженню образів персонажів, зображуючи їх реалістично та природно, що відповідає уявленням цільових реципієнтів.

Ключові слова: мовленнєва аномалія, переклад, перекладацькі труднощі, стратегія.

Фролова І. Є., Статівка А. А., Тищенко М. А. Стратегии воспроизведения речевых аномалий в англо-украинском художественном переводе. Исследование посвящено анализу воспроизведения речевых аномалий в англо-украинском переводе художественных литературных произведений. Благодаря своему жанрово-стилистическому потенциалу и коммуникативно-функциональной нагрузке речевые аномалии признаны уникальным и чрезвычайно интересным феноменом, который все чаще попадает в фокус внимания переводоведов. Из-за отсутствия в целевом языке прямых рекуррентных соответствий, речевые аномалии справедливо попадают под категорию переводческих трудностей. В ходе исследования установлено, что при переводе разнообразных речевых аномалий существуют две противоположные стратегии. Стратегия нейтрализации, которая является приближенной к стратегии одомашнивания, характеризуется полным изъятием речевых аномалий в переводе и использованием вместо них недеформированных соответствий. Такую стратегию можно назвать «предательством» автора, поскольку все его интенции полностью рушатся, что приводит к деформации образов персонажей художественных произведений. Стратегия выразительности, которая предусматривает использование средств как стратегии одомашнивания, так и очуждения одновременно, проявляется в использовании как компенсационных замен (просторечий), так и параллельных средств. Эта стратегия способствует сохранению образов персонажей, изображая их реалистично и естественно, что отвечает ожиданиям целевых реципиентов.

Ключевые слова: перевод, переводческие трудности, речевая аномалия, стратегия.

Frolova I. Ye., Stativka A. O., Tyschenko M. O. Strategies of reproducing speech anomalies in the English-Ukrainian translation of fiction. This study focuses on reproducing speech anomalies in English-Ukrainian translation of fiction. Speech anomalies are known to be a unique and very interesting phenomenon, which is often analyzed in Translation Studies. This is due to the genre-stylistic and communicative-functional array of speech anomalies characteristics. Speech anomalies belong to the category of difficulties of translation, as they possess no direct recurrent equivalents in the target language. The research concludes that the translation of different speech anomalies involves two opposite strategies. Neutralization strategy, which is quite close to domestication strategy, is underpinned with total withdrawal of speech anomalies in translation and their exchange for non-deformed equivalents. This strategy is a kind of “author’s treason”; it ruins the author’s intentions and deforms the character’s images. Foregrounding strategy, which combines the use of domestication and foreignization strategies, is based on the use of compensation vernaculars or parallel means. This strategy

promotes the reproduction of character's images, depicts them in a realistic and natural way, which corresponds to the ideas of target text readers.

Key words: difficulties of translation, speech anomalies, strategy, translation.

1. Вступ

Мовленнєві аномалії є унікальним та надзвичайно цікавим феноменом, який дедалі частіше стає об'єктом дослідження багатьох науковців. Про це свідчать наукові праці, в яких представлено типологію та класифікацію мовленнєвих аномалій [1; 3; 7]; визначено їх жанрово-стилістичний потенціал [5; 10; 6; 7] та комунікативно-функціональне навантаження [4; 6]. Мовленнєві аномалії можуть бути спричинені різними чинниками, серед яких виокремлюють регіональне маркування персонажу, соціальний стан, рівень освіти та його фізичне чи психологічне здоров'я [10]. Такий широкий перелік чинників, що зумовлює аномальність мовлення, може становити значний теоретичний та практичний інтерес для дослідників. Наразі досі не є вирішеною проблема відтворення мовленнєвих аномалій у перекладі художніх творів. Можливість / доцільність передачі вихідних мовленнєвих аномалій паралельними засобами цільової мови не сприймається багатьма вченими, як раціональне рішення такого складного завдання, що й зумовлює різноманітні суперечки серед сучасних дослідників.

Основна проблема перекладу мовленнєвих аномалій полягає у тому, що у цільовій мові не завжди існує прямий відповідник на позначення зазначеного феномену. Тому завдання перекладачів знайти реальні й оптимальні стратегії та способи перенесення мовленнєвих аномалій оригіналу на іншомовний ґрунт.

Таким чином, актуальність дослідження визначається значущістю проблеми перекладу мовленнєвих аномалій у художніх творах, а також недостатньою кількістю наукових розвідок, в яких би комплексно висвітлювалась специфіка іншомовного відтворення мовленнєвих аномалій з урахуванням усіх чинників.

Об'єктом дослідження є мовленнєві аномалії фонетичного, лексичного та граматичного рівнів, що слугують засобом характеристики образу персонажу художнього

твору, а предметом – стратегії та способи їх англо-українського перекладу.

Мета роботи полягає у визначенні стратегій та способів відтворення мовленнєвих аномалій в англо-українському художньому перекладі. Реалізація поставленої мети передбачає вирішення низки завдань:

- розглянути та проаналізувати поняття «мовленнєва аномалія»;
- дослідити мовленнєві аномалії з огляду на їх перекладність/неперекладність;
- встановити реальні й потенційні стратегії перекладацького відтворення мовленнєвих аномалій.

2. Поняття «мовленнєва аномалія»

Дослідження феномену мовленнєвих аномалій доцільно здійснювати з позиції норми. Сам термін «норма» може трактуватись у двох значеннях: широкому та вузькому.

У широкому – це «способи мовлення, сформовані традиційно та стихійно, що відрізняють один мовний ідіом від інших» [5, с. 5]. У вузькому значенні, норма – це «результат цілеспрямованої кодифікації мови» [там само]. Цей цікавий феномен досить часто привертав увагу науковців, внаслідок чого філологічна парадигма збагатилася його різноманітними дефініціями.

Зокрема, представник празького лінгвістичного гуртка Б. Гавранек розглядає норму як «сукупність мовних засобів, обов'язкових для використання цілим колективом» [12, р. 3].

К. Горбачевич вважає нормою «не тільки соціально схвалене, а й об'єктивоване реальною мовленнєвою практикою правило, яке відображає закономірності мовної системи» [2, с. 31].

У енциклопедичних словниках можна знайти дещо інакші тлумачення, а саме: диференційований комплекс мовних засобів, в основі якого лежить збереження цілої низки варіантів та синонімічних способів вираження та найбільш розповсюджені мовні або мовленнєві варіанти, що закріпилися у практиці зразкового

використання та найкраще виконують свої функції.

У свідомості кожної людини норма є абсолютним шаблоном, свого роду, взірцем, а тому основними характеристиками мовної норми є правильність, відносна усталеність/стабільність, традиційність/загальнообов'язковість та кодифікація. Аномалія ж (мовна, мовленнєва) є повністю протилежним явищем, що є результатом лінгвокреативної діяльності мовця, яка базується на ресурсах кожної мови окремо.

Зауважимо, що сам термін аномалія, на перший погляд, викликає певні негативні асоціації у свідомості читача. Скажімо, у довідниках з медичної літератури аномалія значить певний збій, дисфункцію роботи організму, тому наявні такі терміни, як «аномальний розвиток дитини», що не є нормальним з точки зору медицини. Також у повсякденному у житті можна почути вислів «аномальна спека» у значенні «дуже жарко», тим самим викликаючи у оточуючих негативні враження. Проте у художній літературі аномалія – не завжди погано. У перекладі з грецької аномалія *ανωμαλια* означає неправильність, відхилення від норми, від загальної закономірності [13].

Оскільки мовленнєві аномалії є відхиленням від канонічного використання мовних засобів, основними їх характеристиками вважаємо *новизну* та *незвичність*, «що є протилежними усталеності та кодифікованості» [10, с. 87], а значить, є аномативними. Такі параметри у жодному разі не можна розглядати виключно у негативному значенні, навпаки, їх використання забезпечить відтінок свіжості, легкості та креативності у художньому творі, що, безумовно, лише підсилить його прагматичний ефект.

Варто зауважити, що у сьогоденній науковій традиції феномен мовленнєвих аномалій не має однозначного тлумачення.

На думку Ю. Апресяна, «мовні аномалії – це точки зростання нових явищ» [1, с. 50], які розглядаються дослідником з точки зору навмисності. Зокрема, дослідник виокремлює «навмисні» та «ненавмисні» аномалії [1, с. 64]. Поява навмисних аномалій у художньому

тексті – це абсолютно керована, цілеспрямована тактика автора цього твору. У такий спосіб він прагне виділити головного героя з-поміж інших, наділити його виключними рисами та надати його мовленню неповторності та самобутності. Саме мовленнєві аномалії слугують засобом персоніфікації персонажу, які розкривають його територіальний чи соціальний статус, національну приналежність, іноземне походження, фізичні вади, вік тощо. Отже, навмисна аномалія є ніщо інше, як стилістичний прийом, використаний автором для посилення «естетичного, інтелектуального чи комічного ефекту» [10, с. 91], оскільки «на навмисних порушеннях норми базується комічність у жарті – засіб мовленнєвого впливу на комунікативну поведінку учасників комунікації» [9, с. 23].

І. Кобозева розглядає аномалію як «відхилення від норми, для якого легко підібрати стандартний спосіб мовного вираження» [4, с. 194-224].

Згідно іншого визначення, мовна аномалія – це «розбіжність між двома різними видами знань: знанням актуального світу і знанням, отриманим читачем з текстового світу, що й веде до виникнення текстового напруження» [5, с. 187]. За такого тлумачення стає очевидним, що відхилення від норми, що провокує «текстове напруження», чи «напружену мовну ситуацію» є цілком обґрунтованим авторським прийомом. У такий спосіб автор прагне отримати порозуміння з боку читача, щоб останній познайомився з переосмисленою автором реальною дійсністю. Фактично, відхилення від норми слугує з'єднувальною ланкою між автором та читачем.

3. Стратегії відтворення мовленнєвих аномалій в англо-українському художньому перекладі

Традиційно у перекладознавстві мовленнєві аномалії досліджуються як субстандартні форми, вивчення яких становить значний інтерес як для теоретиків, так і практиків перекладу, оскільки є надзвичайно неоднорідними та використовуються на позначення багатьох явищ. Йдеться, зокрема, про територіальні та соціальні діалекти, національну приналежність мовця, фізичні вади, його вік, ментальні особливості

тощо. Мовленнєві аномалії як навмисні помилки потрапляють під категорію перекладацьких труднощів – «мовних / мовленнєвих утворень різних рівнів, що спричиняють перешкоди на шляху міжмовної вербальної та невербальної взаємодії внаслідок об'єктивних розбіжностей у структурах та правилах функціонування контактуючих мов, так само як і суб'єктивного сприйняття цих розбіжностей агентом перекладацької дії, від якого вимагаються значні творчі зусилля для їх переборення» [8, с. 106].

Як абсолютно доречно зауважує О. Ребрій, «труднощі перекладу починаються там, де відбувається відхід від норми літературної мови» [8, с. 105]. Як різновид перекладацьких труднощів мовленнєві аномалії порушують і

норми перекладу, тобто ті ідеї, тенденції, вимоги до якості перекладу, що є панівними у кожному суспільстві на певному етапі його історичного розвитку. Тому «норма перекладу» є динамічною категорією, «згідно з якою те, що вважалося неможливим та / або неприпустимим (а отже, таким, що порушувало норму перекладу) у певний час, може перестати бути таким і навпаки» [10, с. 94].

Далі на конкретних прикладах розглянемо які ж існують стратегії перекладу мовленнєвих аномалій. Почнемо свій коментар з фрагменту з роману “*Flowers for Algernon*” Деніела Кіза, в якому головний герой – ментально хвора людина, що, відповідно зумовлює порушення його вимови.

“I still cant tell anyone what the operashun was for and I have to come to the lab for 2 hrs evry nite after werk for my tests and keep riting these dumb reports”

«Але я нікому не повинен розповідати яка операція в мене була й щовечора після роботи я повинен приходити до лебориторії на дві години для тестів і повинен писати ці ідіюцькі звіти»

Фонетично модифіковані одиниці *operashun=operation, evry=every, nite=night, riting=writing* в оригіналі зображено так, як вимовляються їх недеформовані відповідники. Деформоване *werk* за звучанням аналогічне з правильним *work*, але автор вдався до цього порушення для збереження образу свого персонажу.

Аналізуючи переклад цього фрагменту, розглянемо окремо способи відтворення цих одиниць українською мовою.

Відповідник «ідіюцькі» замість «ідіотські» зображено виходячи з тих уявлень, що т + ськ українською вимовляється наближено до «цьк», а, отже, український відповідник видається досить вдалим. Деформовані слова «операція» з наголошеним голосним [a] як «операція» та

«лабораторія» з наголошеним голосним [o] як «лебориторія» за вимовою не дуже схожі на ті варіанти, які є поширеними в українському мовному просторі. Краще б було вжити «опирація» замість «операція», а замість «лебориторія», скажімо, «рабораторія», що звучить більш природно українською мовою.

Наступний приклад взято з роману “*Hard Times*” Чарльза Діккенса. За сюжетом роману один з героїв, слуга Слірі, хворіє на астму, і, відповідно, постійний кашель, хрипи впливають на його мовлення. Саме тому нам було цікаво дослідити, як дефекти мовлення, спричинені астмою, будуть відтворені у перекладі і чи вони взагалі підлягають відтворенню, та яким чином це вплине на розкриття образу хворого на астму чоловіка.

“Tho be it, my dear. (You thee how it ith, Thquire!) Farewell, Thethilia! My latht wordth to you ith thith, Thtick to the termth of your engagement, be obedient to the Thquire, and forget uth. But if, when you're grown up and married and well off, you come upon any horthe-riding ever, don't be hard upon it, don't be croth with it, give it a Bethpeak if you can, and think you might do wurth. People muth be amuthed, Thquire, thomehow,’ continued Sleary, rendered more pursy than ever, by

«Хай буде так, дитино моя! (бачте що, мохъпане!) ну, щакти, тобі Хехіліє. Охтанне моє хलोво тобі: не ламай умови, хлухайхя мохъпана й забудь нах. А як вирохтеи велика, виїдеиш заміж, будеш багата й щаклива, та хпїткаєххя де з мандрівним цирком, то не худи його й не кляни, а запоможи чим твоя хпромога і знай, що то добре діло. Людям треба якохъ і розважитихъ, мохъпане, – провадив Слірі, чимраз дужче задихуючись від

<p><i>so much talking; 'they can't be <u>alwayth</u> a working, nor yet they can't be <u>alwayth</u> a learning. Make the <u>beth of uth</u>; not the <u>wurtht</u>. I've got my living out of the <u>horthe-riding</u> all my life, I know; but I <u>conthider</u> that I lay down the <u>philothophy</u> of the <u>thubject</u> when I <u>thay</u> to you, <u>Thquire</u>, make the <u>beth of uth</u>: not the <u>wurtht!</u>"</i></p>	<p><i>такої довгої мови. – <u>нехила</u> їм <u>увехь чах</u> тільки працювати або науки вивчати. Шукайте в <u>нах</u> доброго, а не поганого. Я, <u>звіхно</u>, з цирку <u>ввехь</u> вік <u>зодуюхя</u>, це правда, але я гадаю, <u>мохъпане</u>, що то буде ще більша <u>іхтина</u>, як я <u>хкажу</u>: шукайте в <u>нах</u> доброго, а не поганого»</i></p>
---	---

Симптоми астми, що зумовлюють дефекти мовлення (а саме складність у вимові глухих свистячих та шиплячих приголосних), автор намагається зобразити графічно. Для цього він скрізь замінює звук [s] на буквосполучення *th*. Одним з варіантів вимови цього буквосполучення є [θ], що є дуже близьким до [s].

Перекладач аналогічно до дій автора скрізь замінює свистячий приголосний [c] на глухий приголосний [x]. Таке рішення перекладача видається дуже вдалим, оскільки особливості мовлення україномовної людини, що страждає від астми, передано реалістично. Таким чином, паралельність у діях автора і перекладача сприяє

збереженню образу головного героя у цільовому тексті.

На завершення нашого коментаря слід зупинитись на дослідженні мовленнєвих аномалій, що імітують діалекти. Як відомо, діалект належить до найскладнішої категорії, яку не просто адекватно відтворити засобами цільової мови, не порушуючи при цьому авторських інтенцій та не спотворюючи образ головного героя. Розглянемо, як приклад, фрагмент з роману “*Gone with the Wind*” та його переклад українською мовою. У цьому фрагменті представлено мовлення чорношкірої нянечки міс Скарлет, яка у вимові фактично кожного слова допускає помилки, що дуже ускладнює розуміння.

<p><i>“No, you <u>ain</u>’. It <u>ain</u>’ <u>fittin</u>’ <u>fer mawnin</u>’. You <u>kain</u> show <u>yo</u>’ <u>buzzum befo</u>’ <u>three o’clock an</u>’ <u>dat</u> <u>dress ain</u>’ got no neck <u>an</u>’ no sleeves. An’ you’ll <u>git</u> <u>freckled sho</u> as you born, <u>an</u>’ <u>Ah ain</u>’ <u>figgerin</u>’ on you <u>gittin</u>’ <u>freckled affer</u> all <u>de buttermilk Ah been</u> <u>puttin</u>’ on you all <u>dis</u> winter, <u>bleachin</u>’ <u>dem freckles</u> you got at Savannah <u>settin</u>’ on <u>de beach</u>. <u>Ah sho</u> <u>gwine</u> speak <u>ter yo</u>’ <u>Ma ’bout</u> you.”</i></p>	<p><i>«Ну, це вже ні, на ранок так не годиться. Щоб отак виставляти груди в дообідню пору – та в цій же сукні ані комірця, ані рукавів! І ластовиння таки знов вас обсипле, їй-бо! А я ж он <u>скі’ки</u> намучилась – усю зиму протирала вам тіло <u>сколотинами</u>, аби зійшло ластовиння, що ото ви набрали в <u>літі</u> на пляжі в Саванні! Піду скажу про вас міс Еллен!»</i></p>
--	--

Діалектне мовлення афроамериканки представлено за допомогою: фонетичної модифікації (*to* як *ter*); деформації артикля (*the* як *de*); сполучник *and* замінено на *an*’. Вказівні займенники *that*, *this* деформовано як (*dat* та *dis* відповідно). Типовим маркером позначення негритянського мовлення є усічення приголосного [g] у закінченні *ing* (*fittin*’, *figgerin*’, *bleachin*’, *puttin*’, *settin*’), а також деформація особового займенника (*I* як *Ah*).

Іншими фонетичними індикаторами є *git=get*, *befo’=before*, *yo’=you*, *affer=after*. Проте у цьому фрагменті аномальність проявляється не лише на фонетичному рівні, тобто деформованою вимовою, а й на граматичному. Зокрема, *Ah been* замість *I was*, а також вживання заперечення *ain*’.

У перекладі, на жаль, усі маркери аномального мовлення проігноровано. Можемо припускати, що, на такий стан речей вплинули декілька факторів: по-перше, сприймання діалекту як абсолютно неперекладного явища, що було панівною точкою зору серед радянських перекладознавців та перекладачів; по-друге, використання перекладачем стратегії одомашнення, в межах якої усі незрозумілі відповідники для україномовного реципієнта вважалися б перешкодою; і, по-третє, діалект не можна перекладати іншим діалектом, що, безумовно, призведе до спотворення образу персонажу.

Можливо, перекладач свідомо йшов на цей крок (мається на увазі усунення мовленнєвих аномалій при перекладі), щоб не зобразити

мовлення мешканця південних штатів Америки таким, як у типового слобожанця чи галичанина. Тобто, щоб не вийшло так, що чорношкірий американець розмовляє на діалекті Слобідської чи Західної України. З цієї точки зору, наведений варіант перекладу є стилістично виправданим. Але, фактично, ми маємо справу з неоднозначною ситуацією: при уникненні діалектних маркерів у перекладі та у випадку їхнього збереження читач би не отримав істинної інформації щодо образу чорношкірого персонажу. У будь-якому разі образ деформується, і вихідний територіальний діалект перетворюється на соціальний, оскільки перекладач вживає два просторіччя «скі'ки» замість «скільки» та «в літі» замість «літом», які характеризують образ людини нижчого соціального статусу. Тобто, неграмотність персонажу частково відтворена у перекладі, а його територіальна приналежність втрачена.

4. Висновки

Проведене нами дослідження дозволяє дійти висновку, що при перекладі різноманітних мовленнєвих аномалій наявні дві протилежні стратегії. Стратегія нейтралізації, що є наближеною до стратегії одомашнення, характеризується повним вилученням мовленнєвих аномалій у перекладі і використанням замість них недеформованих відповідників. Таку стратегію можна назвати «зрадою» автора, оскільки його інтенції повністю руйнуються, що призводить до деформації образів персонажів художніх творів. Стратегія увиразнення, яка передбачає використання засобів як стратегії одомашнення, так і стратегії очуження водночас, полягає у використанні як компенсаційних замінів (просторічних одиниць), так і паралельних засобів. Ця стратегія сприяє збереженню образів персонажів, зображуючи їх реалістично та природно, що відповідає уявленням цільових реципієнтів.

Перспективу подальшого дослідження вбачаємо у вивченні стратегій відтворення мовленнєвих аномалій в англо-російському художньому перекладі.

ЛІТЕРАТУРА

1. Апресян Ю. Д. Языковые аномалии: типы и функции // Res Philologica: Филологические исследования памяти академика Г. В. Степанова (1919–1986) / под ред. Д. С. Лихачева. М.-Л. : Наука, 1990. С. 50–71.
2. Горбачевич К. С. Вариантность слова и языковая норма: на материале современного русского языка. Л. : Наука, 1978. 238 с.
3. Гудманян А. Г., Струк І. В. Відтворення фонографічних аномалій діалектного мовлення в перекладі (на матеріалі творів Марка Твена та їх перекладів українською та російською мовами) // Одеський лінгвістичний вісник. 2014. Вип. 4 (13). С. 52–55.
4. Кобозева І. М., Лауфер Н. І. Языковые аномалии в прозе А. Платонова через призму процесса вербализации // Логический анализ языка : Противоречивость и аномальность текста. 1990. С. 194–224.
5. Крысин Л. П. Русская литературная норма и современная речевая практика // Русский язык в научном освещении. 2007. № 2 (14). С. 5–17.
6. Радбиль Т. Б. Языковые аномалии в художественном тексте : Андрей Платонов и другие. М. : Флинта, 2012. 322 с.
7. Ребрій О. В. Фонографічно стилізована мовленнєва аномалія як засіб характеристики персонажа та особливості її відтворення у перекладі // Фаховий та художній переклад: теорія, методологія, практика : тези доп. IV Міжнар. наук.-практ. конф., 1–2 квітня 2011 р.. К. : НАУ, 2011. С. 257–262.
8. Ребрій О. В. Сучасні концепції творчості у перекладі : монографія. Х. : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2012. 376 с.
9. Самохіна В. О. Функціонально-комунікативний простір англomовного жарту // Вісник Житомирського державного університету. Сер. : Філологічні науки. 2011. Вип. 56. С. 23–27.
10. Статівка А. О. Стратегії та способи відтворення фонографічних стилізацій мовленнєвих аномалій в англо-українському художньому перекладі : дис. ... канд. філол. наук : 10.02.16. Харків, 2018. 246 с.
11. Федяева Н. Д. Творческий потенциал языковых аномалий // Филологические науки. Вопросы теории и практики. Тамбов : Грамота, 2013. № 4 (22). Ч. II. С. 187–189.
12. Havranek V. The Functional Differentiation of the Standard Language // Prague School Reader on Aesthetics, Literary Structure and Style. Georgetown : Georgetown University Press, 1964. P. 3–16.
13. Wikipedia = Encyclopedia “Wikipedia” URL: <http://en.wikipedia.org>.

REFERENCES

- Apresyan, Yu.D. (1990). Yazykovye anomalii: tipy i funktsii [Speech anomalies: types and functions]. In: D. S. Likhachev (ed.) *Res Philologica: Filologicheskii issledovaniia pamiati akademika G. V. Stepanova – Res Philologica: Philological Research in honor of Academician G. V. Stepanov*. Moscow-Leningrad: Nauka Publ, pp. 50–71 (in Russian).
- Fediaeva, N.D. (2013). Tvorcheskiy potentsial yazykovykh anomaliiy [A Creative Potential of Linguistic Anomalies]. *Filologichni nauky. Voprosy teorii i praktiki. – Philological Sciences. Issues of Theory and Practice*, 4(22), 187–189 (in Russian).
- Gorbachevych, K.S. (1978). *Variativnost' slova i yazykovaya norma: na materiale sovremennogo russkogo yazyka. [Variation of Word and Linguistic Norm: on the Material of Modern Russian]*. Leningrad: Nauka Publ. (in Russian).
- Gudmanyanyan, A.G., and Struk, I.V. (2014). Vidtvorennia fonografichnykh anomalii dialektного movlennia v perekladi (na materialy tvoriv Marka Tvena ta yikh perekladiv ukrayinskoyu ta rosiyskoyu movamy) [Reproducing of Phonographic Anomalies of Dialect Speech in the Translation (on the material of works by Mark Twain and their Ukrainian and Russian translations)]. *Odesky lingvistychny visnik – Odessa Linguistic Messenger*, 4(13), 52–55 (in Ukrainian).
- Havranek, B. (1964). The Functional Differentiation of the Standard Language. *Prague School Reader on Aesthetics, Literary Structure and Style*. Georgetown: Georgetown University Press, pp. 3–16.
- Kobozeva, I.M., and Laufer, N.I. (1990). Yazykovye anomalii v prose A. Platonova cherez prizmu protsessa verbalizatsii [Linguistic Anomalies in the Prose by A. Platonov through the prism of Verbalization Process]. In: *Logicheskii analiz yazyka: Protivorechivost' i anomal'nost' teksta [Logical Analysis of the Text: Controversy and Anomaly of the Text]*, 194–224 (in Russian).
- Krysin, L.P. (2007). Russkaya literatunaya norma i sovremennaya rechevaya praktika [Russian Literary Norm and Modern Speech Practise]. *Russkii Yazuk v nauchnom osveschenii – Russian in the Science*, 2(14), 5–17 (in Russian).
- Radbil', T.B. (2012). *Yazykovyie anomalii v khudozhestvennom tekste: Andrei Platonov i drugie [Linguistic Anomalies in the Literary Text: Andrew Platonov and Others]*. Moscow: Phlinta Publ. (in Russian).
- Rebrii, O.V. (2011). Phonographic Speech Anomaly as a Means of Personage's Characterization and Specifics of its Reproducing in Translation. *IV Mizhn. Nauk. - prakt. konf., 1-2 April 2011 Kyiv NAU. – IV Int. Sc. – Pract. Conf. 1-2 April 2011, Kyiv NAU*. Kyiv NAU, 257-262. (in Ukrainian).
- Rebrii, O.V. (2012). *Suchasni kontseptsii tvorchosti u perekladi: monohrafiya [Modern Arts Concepts in Translation: monograph]*. Kh.: KhNU imeni V.N. Karazina Publ. (in Ukrainian).
- Samokhina, V.O. (2011). Funktsional'no-komunikatyny prostir anglo-movnoho zhartu [Functional and Communicative Space of the English Humour]. *Visnyk Zhytomyr. derzh. un-tu. – Zhytomyr State University Messenger*, 56, 23–27 (in Ukrainian).
- Stativka, A.O. (2018). *Strategii ta sposoby vidtvorennia fonografichnykh stylizatsiy movlennievnykh anomaliiy v anglo-ukrains'komu khudozhn'omu perekladi. Diss. kand. filol. nauk [Strategies and Methods of Reproducing Phonographic Stylizations of Speech Deviations in the English-Ukrainian Literary Translation. Cand. philol. sci. diss.]*. Kharkiv. 246 p. (in Ukrainian).
- Wikipedia = *Encyclopedia "Wikipedia"*. Available at: <http://en.wikipedia.org>.

Фролова Ірина Євгенівна – доктор філологічних наук, доцент, професор кафедри перекладознавства імені М. Лукаша Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна; e-mail: irinafrolova37@gmail.com; ORCID: orcid.org/0000-0002-9260-229X; SCHOLAR.GOOGLE: <https://scholar.google.com/citations?authuser=1&user=wqbWlJUAAAAJ>; RESEARCHGATE: https://www.researchgate.net/profile/Iryna_Frolova

Статівка Анна Олександрівна – кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри перекладознавства імені М. Лукаша Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна; e-mail: annamedvedeva0807@ukr.net; ORCID: [Orcid.org/0000-0002-2303-8656](https://orcid.org/0000-0002-2303-8656); SCHOLAR GOOGLE: https://scholar.google.com.ua/citations?hl=ru&user=vUN7vbQAAAAJ&view_op=list_works&citft=1&citft=2&email_for_op; RESEARCHGATE: http://www.Researchgate.net/profile/Anna_Stativka

Тищенко Марина Олександрівна – студентка 2 курсу магістратури Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна.